

[Undervisningsministeren.]

i Forhold til de andre Former for Undervisning til Studentereksamen staaet i en forholdsvis trykket Stilling. Det, man ved dette Lovforslag tilsigter, er virkelig at give saadanne Tilskud, at man fuldt ud ligestiller disse Kursus med andre Former for Undervisning til Studentereksamen. Men jeg synes, der er Grund til at bemærke, hvad der ogsaa kom ret stærkt frem under Debatten i Folketinget, at der her selvfølgelig rejser sig det Problem, om denne Undervisningsform kan siges at være en Slags Konkurrence og maaske en uheldig Konkurrence til den normale Form for Undervisning til Studentereksamen, nemlig den, der sker i Gymnasiet. De private Studentereksamenskursus og ogsaa det Statskursus, vi har her i Byen, Statens og Hovedstads-kommunernes Kursus, tager efter min Mening Sigte paa Elever, som ikke ad normal Vej har kunnet komme igennem Gymnasiet til Studentereksamen, og dette er meget vigtigt, idet man maa erkende, at der findes mange unge Mennesker, som lever i Egne af Landet, hvor der ikke er nem Adgang til Gymnasiet, og andre, som ikke paa et tidligt Tidspunkt af deres Udvikling har følt den stærke Trang til Gymnasieundervisning, som de senere føler, og som derfor er hindret i at gaa den normale Vej, og det er for Samfundet uhyre vigtigt, at der findes denne Mulighed for, at man i den noget ældre Alder kan slaa ind paa denne Bane og opnaa Studentereksamen. Det kan derimod ikke være noget virkeligt Formaal at bygge et Kursus saaledes op, at det direkte bliver en Konkurrent til Gymnasiet ogsaa inden for de Aldersklasser, der naturligt hører Gymnasiet til. Reglerne for Stats- anerkendelse og selve Tilskuddenes Form er derfor ogsaa bygget op med Blik for, at det, man ønsker at støtte fra Statens Side, er, hvad jeg vil kalde den virkelige Trang, der findes ud over hvad det almindelige Gymnasium kan dække.

Med Hensyn til selve Tilskudsreglerne vil jeg gerne sige, at det Forslag, som oprindeligt var tænkt stillet fra Undervisningsministeriets Side, indeholdt noget andre Procentsatser, men fra Finansministeriets Side gjorde man Indvendinger, som vi tog op til alvorlig Overvejelse, og som bevirkede, at vi ændrede Forslaget noget. De oprindelige Regler, sammenlignet med § 4, som den foreligger her, gik ud paa, at i Stedet for et Tilskud paa $33\frac{1}{3}$ pCt. af den gennemsnitlige Bruttoudgift for Statens og Hovedstads-kommunernes Gymnasieskoler var der ansat 40 pCt., og det Loft over Bevillingen,

som findes i næste Stykke i § 4, og som her er sat til 40 pCt., var sat til 50 pCt. Herimod gjorde Finansministeriet visse Indvendinger, som vi tog til Følge, og ændrede Procentsatserne, men til Gengæld satte vi, som det ses, ind i § 4, Stk. 4, et aarligt Raadighedsbeløb, der vil være at fordele, som det nu staaar formuleret, af Ministeren paa de enkelte Kurser efter forud fastlagte Retningslinier. Denne Formulering er fremkommet efter Vedtagelsen af et Ændringsforslag i Folketinget, stillet af mig efter Forhandling med Folketingsudvalget. Der var først en vis Stemning i Udvalget for at ændre Satsene, men jeg pegede paa den store Betydning, det alligevel rent sagligt vilde have, at man havde denne Raadighedssum, og vi enedes da i Folketinget om, at den oprindelige Formulering „efter Ministerens Skøn“, ændredes til: „af Ministeren paa de enkelte Kurser efter forud fastlagte Retningslinier“, og ærede Medlemmer af dette høje Ting vil af Betænkningen, som blev afgivet af Folketingsudvalget, kunne se, at jeg dør har peget paa nogle af de væsentlige Retningslinier for Fordelingen af Raadighedssummen, idet der i Betænkningen udtales:

„at Raadighedsbeløbet er en variabel Størrelse, der bl. a. maa rette sig efter det Beløb, Kurserne anvender til Alderstillæg til Lærerne, Lokalernes Vedligeholdelse, Højnelse af den pædagogiske Standard og andre Forhold, der maa tages i Betragtning ved Beløbets Fordeling mellem Kurserne; herunder bør der ogsaa tages Hensyn til Dimittendprocenten“.

Jeg havde ved Samraadet i Udvalget fremhævet, at det naturligvis maatte siges at være et reellere Grundlag for Tilskuddet at give det efter Dimittendantallet end efter Elevantallet — det er derfor, der staaar „Dimittendprocenten“ —, for det kan ikke nægtes, at Dimittenderne er det egentlige Produkt, idet et Kursus, hvis det lægger sin Politik an saadan, at det tager uhyre mange Elever, hvoraf en stor Del saa i Løbet af Undervisningstiden bliver erkendt uegnede, nok vil kunne have et højt Elevantal, men det virkelige Produkt, det, der giver Udtryk for, hvordan der arbejdes, nemlig Antallet af Dimittender, kan være lavt. Derfor er disse Ord om Fordelingen af Raadighedsbeløbet sat ind.

Jeg tror, at de Ting, jeg her har peget paa, er det væsentlige i Lovforslaget. Jeg vil gerne anmode det høje Landsting om, at Lovforslaget maa blive gjort til Genstand for en hurtig og velvillig Behandling.